

De Westhoek en West-Vlaanderen in de internationale kontekst van morgen¹

G. Declercq, Voorzitter Investco, BeneVent²

Dit is een kort essay over een lang en breed onderwerp. Over de Westhoek is er de laatste tijd veel geschreven, o.m. door Dr. N. Vanhove, directeur-generaal GOM-West-Vlaanderen in dit tijdschrift³. Deze uithoek van ons land, en West-Vlaanderen in het algemeen, krijgt méér belangstelling, omdat ingrijpende veranderingen van geopolitieke aard deze regio naar een andere situatie laten evolueren, waarvan de konsekventies nu al gedeeltelijk zichtbaar worden. De eenwording van Europa die aan de gang is maakt de kansen voor West-Vlaanderen, en vooral voor de Westhoek, nog groter. En morgen is al gauw het jaar 2000.

Een internationale revue: de EG-landen

De internationale kontekst waarin ook West-Vlaanderen leeft is nu onverwacht snel en grondig aan het verschuiven; deze veranderingen in de wereld en de betekenis ervan voor West-Vlaanderen worden hieronder bondig beschreven. Als algemene konklusie mag nu al gesteld worden dat de wereld van nu, in het laatste decennium van de 20e eeuw, hoopvoller perspectieven biedt dan dit sinds generaties het geval was.

De meeste van de *rijke industrielanden, waaronder België*, kennen nu reeds enkele jaren een periode van bloei zoals men deze sinds het begin van de jaren zeventig niet meer heeft gekend, met een reële groei van het BNP, lage inflatie en dalende werkloosheid. De beurskrach van oktober 1987 leek het begin te kunnen zijn van een neergaande faze van de conjunctuur. Amper twee jaar later schrijft *The Economist* bijvoorbeeld over ons land: 'The recovery of the Belgian economy is a success story of the 1980's'⁴.

Ons land blijft wel gebukt onder een veel te hoge overheidsschuld en het besteedt minder geld aan onderzoek en ontwikkeling dan zijn naaste geburen. Deze beide structurele zwakheden van het overheidsbeleid zouden zich wel eens kunnen wreken in de toekomst. Ondertussen kan men alleen maar vaststellen dat de economische groei van ruim vier procent, die midden 1987 inzette, nog steeds aanhoudt en op een iets lager niveau lijkt te zullen doorzetten tot in de jaren negentig.

Als men binnen het kader van de OESO-landen de 12 EG-landen afzonderlijk neemt, dan moet aan het hierboven geschetst optimistisch beeld nog wat extra kleur worden toegevoegd. Wij kenden een periode van 'Euro-sclerose', die in 1975 inzette met negatieve handelsbalansen, gebrek aan investeringen, stagnerende bevolkingscijfers.

Naarmate de werkloosheid in Europa steeg en structurele vormen aannam, viel de konstruktie van de Euro-

markt stil. De 'défi américain' van de zestigerjaren werd verdubbeld met de Japanse uitdaging van de tachtigerjaren. Europa leek goed op weg om een interessant museum te worden, een gastronomisch paradijs en een schitterende boetiek.

De kentering is gekomen in 1987, en Euro-optimisme heeft de plaats ingenomen van het Euro-pessimisme. Het zal materie voor economische historici worden om te verklaren wat deze bruuske omslag heeft verwekt. Hier volgen een aantal mogelijke verklaringen. Vooreerst zijn te vermelden: de zichtbare resultaten van een ombuiging van het economisch beleid in bijna alle Europese landen, van een op hol geslagen welvaartsstaat naar een realistischer en ondernemers-vriendelijker perspectief. Praktisch alle landen van Europa hebben hierin in meerdere of mindere mate het voorbeeld van Mrs. Thatcher gevolgd die sinds 1980 ononderbroken heeft kunnen timmeren aan een liberaler maatschappij.

De meeste EG-landen zijn dezelfde weg ingeslagen van loonmatiging, belastingverlichting, grotere flexibiliteit in de arbeidsmarkten, deregulatie. Van 25 à 30% beslag door de overheid op het nationaal inkomen in de zestigerjaren soupeerde de overheid veelal 50 à 65% van het nationaal inkomen op in de tachtigerjaren, en van motor was de publieke sektor tezelfdertijd vaak een bastion van verworven rechten en privileges geworden. Alles kon zogenaamd, maar weinig funktioneerde goed. Het terugdringen van de publieke sektor ten voordele van de markt heeft daarin verbetering gebracht.

Vervolgens werd het Westen geholpen door een betrekkelijk goedkope prijs voor ruwe olie die al enkele jaren rond de 18 dollar per vat blijft schommelen, net hoog genoeg om de oliewinning buiten de OPEC-landen op dreef te houden.

Tenslotte moet opgemerkt dat de economische ontwikkeling van de afzonderlijke Europese landen sterker dan ooit begeleid wordt door de konstruktie van de Euro-markt, die in 1993 zijn (voorlopig) eindstadium zou moeten bereiken. De grenzen vervagen: waar voordien een vrachtvervoerder van Kiel tot Lissabon één kilogram documenten diende voor te leggen aan de opeenvolgende doeaneposten, volstaat sinds 1 januari 1989 één docu-

(1) Herwerkte tekst van een voordracht gehouden te Hoogede, 10 januari 1989, voor de Handelskamer van Diksmuide en Ieper.

(2) De auteur is tevens ere-algemeen beheerder KULeuven en mede-oprichter en eerste bestuurder-directeur van de WER (latere GOM) West-Vlaanderen, Brugge.

(3) 'De Westhoek van probleemgebied naar investeringsgebied', in: *West-Vlaanderen Werkt*, WES, 5/1988, blz. 250-254.

(4) *The Economist*, 9-15 september 1989, p. 135.

ment. Dat was sinds Napoleon niet meer het geval. Maar Europa is nog ver van voltooid: het luchtverkeer boven Europa verkeert in een chaos, omdat het nog steeds door nationale satrapieën gekontroleerd wordt.

Binnen Europa, ook duidelijk merkbaar in ons land, is de groepsvorming van ondernemingen overheen de nationale grenzen fel aangewakkerd: door fusies en overnames, door verschuivingen in de aandeelhoudersstructuren, door strategische allianties.

Maar in de Westhoek zal men, ook na het jaar 2000, voortgaan met Nederlands te spreken, en in Nord-Pas-de-Calais Frans. De kulturele verscheidenheid binnen Europa zal blijven bestaan, en het gevaar dat bijv. van het Vlaams in de Europese eenheidsmarkt een soort 'Pennsylvania Dutch' zou overblijven lijkt mij denkbeeldig. Europa blijft rijk en apart in verscheidenheid.

Het is de Westvlaamse eigenheid en het aparte van de Westhoek, die de beste uitvalspositie bieden voor deze regio in het internationaal verband van morgen.

De VSA: 'managed trade'

Laat nu even alle aandacht naar de VSA gaan. Sinds 1982 is Noord-Amerika de voortrekker geweest in een uitzonderlijke lange periode van opgaande conjunctuur van de Westerse economie. Miljoenen nieuwe jobs werden aldaar gecreëerd sinds 1980, en massale golven van immigranten uit Oost-Azië, Mexico en talrijke andere landen werden in de nieuwe wereld geïntegreerd.

Hierbij zijn een paar observaties op hun plaats. Ten eerste blijft Noord-Amerika een model van integratie van technologie in het economisch systeem. Er zijn blijkbaar steeds voldoende ondernemers beschikbaar, zowel jongeren als ervaren medewerkers van succesvolle ondernemingen, om nieuwe producten en processen uit te baten, en de risico's van de onderneming op te nemen. De rol van de echte privé 'venture capital' bedrijven in de VSA kan hierbij niet genoeg onderstreept worden.

De gunstige ontwikkeling van de Amerikaanse economie heeft ook schaduwzijden, nl. een niet opgelost overheidsdeficit en een groot tekort op de handelsbalans. De dollar is meteen een onstabiele munt geworden, en ziet zijn hegemonie aangetast. De VSA zijn voor onze traditionele producten een moeilijke markt geworden, niet alleen omdat wij door de lagere prijs van de dollar relatief duurder zijn, maar ook omdat het protektionisme in de VSA toeneemt. De VSA zijn in hun reacties tegen wat het 'fort Europa' wordt genoemd en tegen de opdringende Japanners nu de promotors van wat eufemistisch als 'managed trade' wordt aangediend. President Reagan heeft méér protektionistische maatregelen ingevoerd dan al zijn voorgangers tesamen sinds de tweede wereldoorlog. En het procent van de Amerikaanse import dat aan kwota-regelingen onderworpen is bedraagt 24% van de totale invoer, driemaal méér dan 8 jaar geleden.

Verder moet het voor ons een zorg zijn dat de VSA zich steeds meer oriënteren op de Stille Oceaan. Van een Atlantisch land wordt Noord-Amerika in toenemende mate een actieve partner van de 'Pacific Rim', het bekken van de Stille Oceaan. Het spreekt boekdelen dat Los Angeles de enige grote stad van de VSA is die nog sterk groeit.

'Pacific Rim'

De Stille Oceaan is duidelijk het nieuw zwaartepunt van de wereld aan het worden. Europa is daarvan ver verwijderd: wij worden in de echte zin van het woord het Avondland, wat nog niet impliceert dat wij ook moeten ondergaan. Maar de hegemonie van Europa, al aangetast door de dominerende rol van de VSA sinds de tweede wereldoorlog, lijkt samen met het Atlantisch tijdperk nu wel voorgoed tot het verleden te gaan behoren.

Deze verschuiving van het zwaartepunt van de wereld in de richting Azië hoeft niet noodzakelijk voor Europa nadelig te zijn. Er ontstaat een multipolaire wereld, waarin behalve Europa en de VSA nu ook Japan, en straks misschien nog andere naties of groepen van landen, een leidende rol van moderator spelen.

De rijzende ster van het laatste kwarteeuw is zonder enige twijfel Japan. Naast Japan zijn in Zuid-Oost Azië al vier tijgers opgedoken, nl. Singapore, Hong Kong, Taiwan en Zuid-Korea, die al gauw het gezelschap zullen krijgen van Thailand en Malesië, in de verte gevolgd door Indonesië en de Filipijnen. Tot na de tweede wereldoorlog was 'made in Japan' synoniem van goedkope producten en minderwaardige kwaliteit. Sindsdien is Japan achtereenvolgens in tafelbestek, foto en film, optische instrumenten, geïntegreerde schakelingen, radio en TV, video-apparatuur, microcomputers en faxtoestellen, werktuigmachines en nu ook auto's toonaangevend geworden. De grootste banken ter wereld zijn Japans: de grootste onderneming ter wereld is Japans; het hoogste inkomen per hoofd van de bevolking treft men aan in Japan.

Maar ook de vier tijgers laten zich niet onbetuigd. Hong Kong heeft Rotterdam achter zich gelaten als de drukste haven ter wereld. Zuid-Korea wordt de belangrijkste scheepsbouwer. Singapore Airlines is een model luchtvaartlijn. Men kan de lijst van de superlatieven en records elk jaar verlengen. Hier volgt er nog één: met de astronomische som geld die heden ten dage de grond van het Keizerlijk park en paleis in het centrum van Tokyo waard zijn zou men heel Californië kunnen opkopen, en met de waarde van Japan gans de VSA.

De alom aanwezige drommen van Japanse toeristen, ook te Brugge te bespeuren, wijzen op een radikale ommekeer in de wereld. In 1970 gingen 600.000 Japanners naar het buitenland, en 775.000 buitenlanders naar Japan; nu telt Japan 2.000.000 buitenlandse toeristen maar er zijn wel 7 miljoen Japanners per jaar op pad buiten het eigen land, hiervan velen in Europa.

Opvallend voor Japan is, naast de grote spaarkwote per hoofd van de bevolking, de ongewoon snel toenemende vraag naar buitenlandse verbruiks- en gebruiksgoederen. Naast de Franse parfum en cognac, naast de Schotse whisky en andere luxe-goederen zijn nu ook Europese bieren, kazen, vleeswaren maar ook meubelen en auto's in trek.

Voor West-Vlaanderen, vooral voor de Westhoek, bieden Japan en de opkomende nieuwe industrielanden van het verre oosten nieuwe exportkansen. Deze te bewerken vraagt echter een marketing-strategie van lange adem.

Anderzijds is Japan voor ons nog één van de weinige bronnen van buitenlandse investeringen. De Japanse auto-industrie vestigt zich nu binnen de Euromarkt. Wel-

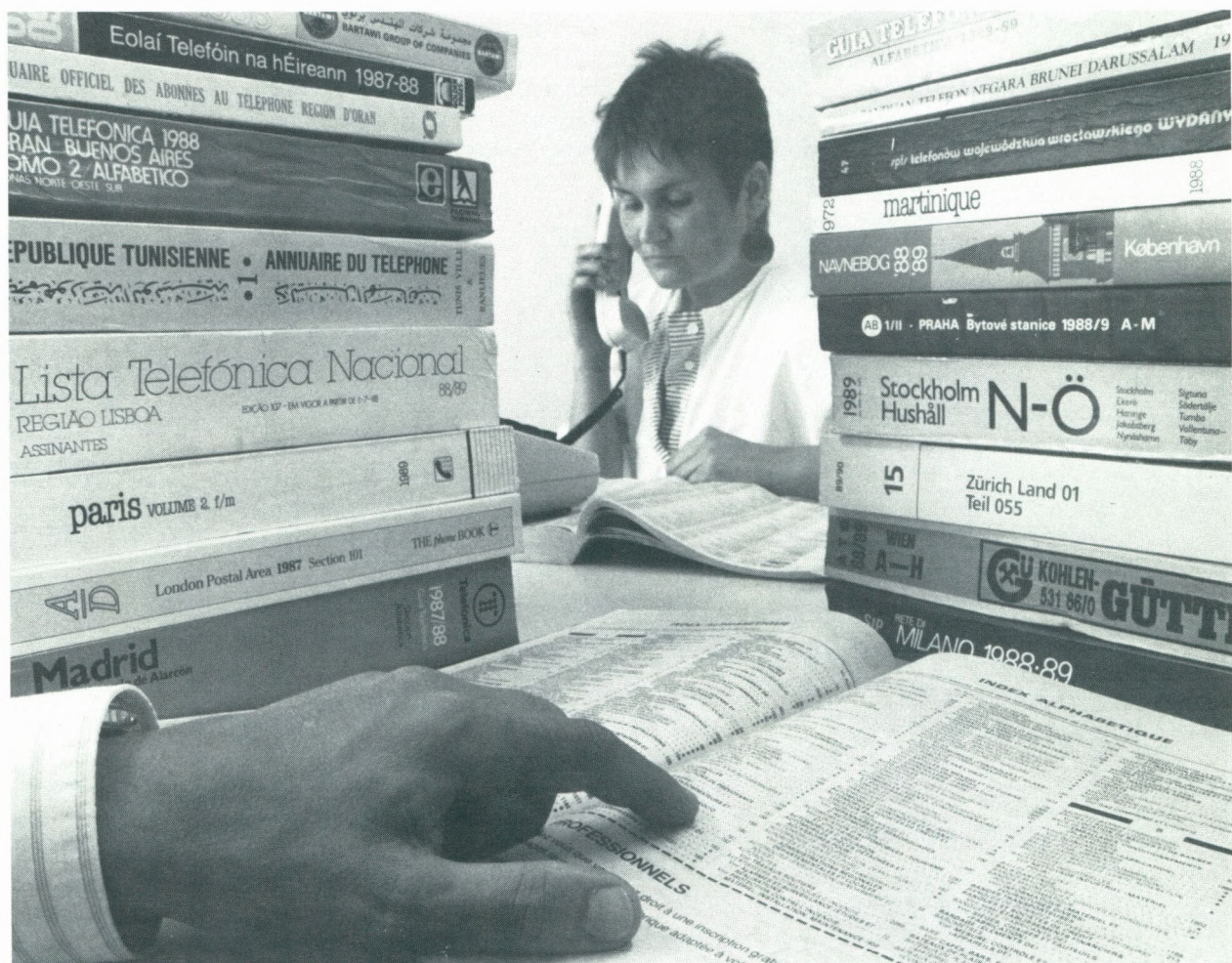
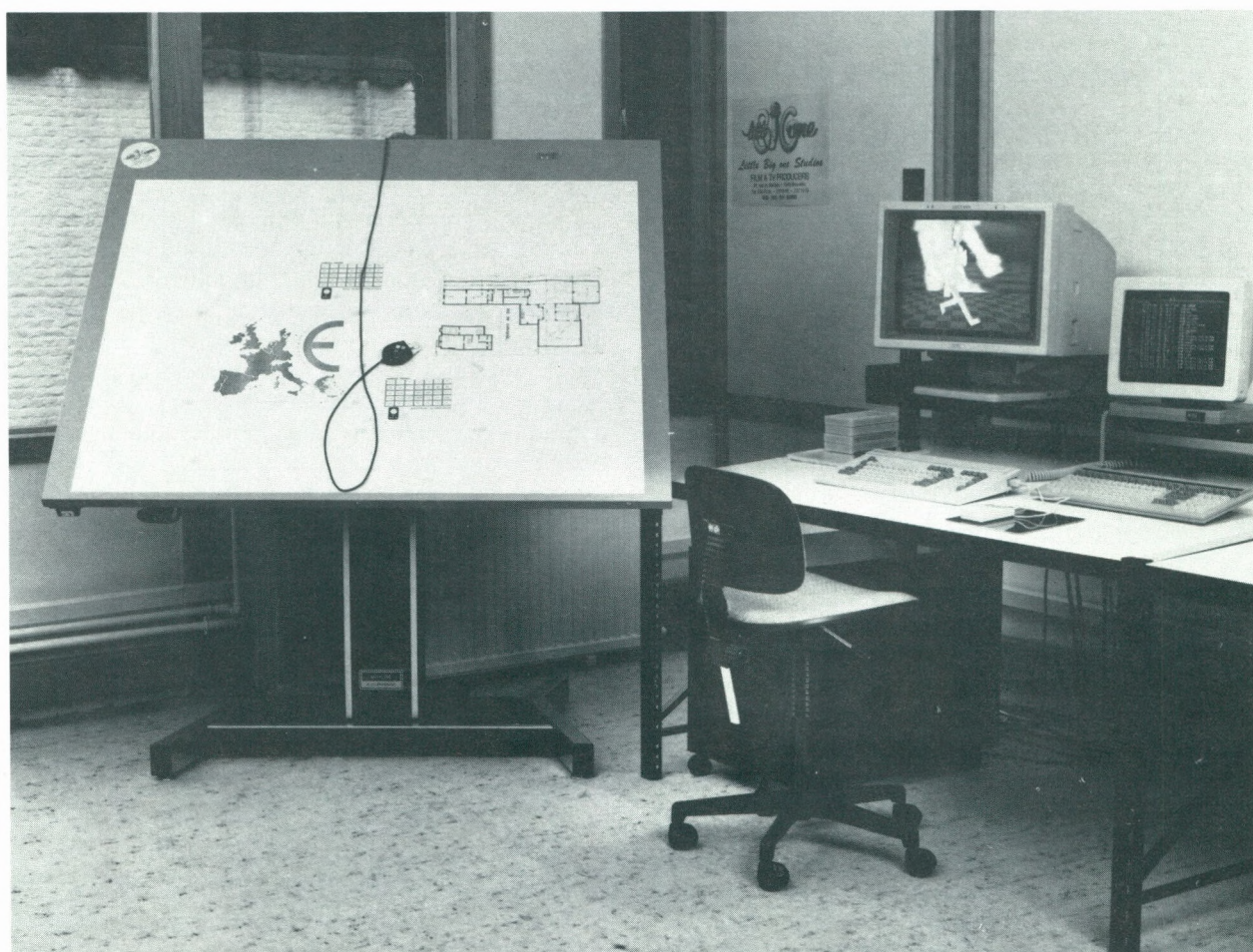

Foto Siemens, Brussel

Archief WES, Brugge

nu, de fabrikanten van auto-onderdelen, waarvan er in Japan rond de 1.500 zijn, zullen snel volgen. Hier liggen zeker kansen voor een provincie gelegen te midden van de autofabrieken van België, Frankrijk en Engeland, en voorzien van een uitstekende transportinfrastructuur.

Bruggen tussen Australië en China

In het verre oosten moet ook rekening worden gehouden met *China*, voorlopig nog een kleine partner in de wereldhandel. De gebeurtenissen van de laatste maanden hebben tijdelijk een domper gezet op het enthousiasme waarmee de westerse landen en Japan actief medewerken aan de modernizatie van wat potentieel een wereldmacht kan worden. Het is te vroeg om over de verdere ontwikkeling van China een oordeel uit te spreken, doch een terugkeer naar een méér introverte fase van beleid moet niet uitgesloten worden.

Hoe dan ook, op kortere of langere termijn blijft China voor de producenten van typisch Westvlaamse uitrustingsgoederen, zoals weefgetouwen en installaties voor de voedingsnijverheid, om er maar een paar te noemen, een beloftevol afzetgebied. Deze bemerking geldt ook, met aanpassingen, voor de andere NIC's van het Aziatisch continent.

De kontakten met de basis van de Stille Oceaan, nl. *Australië en Nieuw-Zeeland*, zijn geringer en ook gekompliceerder, omdat deze volkshuishoudingen historisch deel uitmaken van de Europese sfeer, maar hiervan door de ontwikkeling van de EG voor wat hun traditionele exporten betreft, afgesneden geraken. Onze tapijtinindustrie blijft een belangrijk afnemer van wol; en de verkeerstechnische voordelen van Zeebrugge gaan de speciale fruitimporten van Nieuw-Zeeland voor Europa aantrekken.

In Australië zijn er ook mogelijkheden voor ons land om via een omweg, profiterend van kulturele overeenkomsten, de Aziatische landen van de Pacific Rim te bewerken. Australië is nl. de belangrijkste handelspartner van Japan geworden. Australië kan, o.m. door 'joint-ventures', gebruikt worden als tussenschakel in de export van Westvlaamse produkten of installaties naar Japan, China en andere landen van het verre oosten.

Zuid-Amerika en Afrika: iets meer hoop

Ver van ons verwijderd, wat de economische ontwikkeling betreft, blijven *Zuid-Amerika* en *Afrika*. Laatstgenoemd kontinent, vooral het gedeelte ten zuiden van de Sahara gelegen, lijkt wel door het noodlot getroffen. Ondernemingsvormen hebben de meeste van deze landen in noodsituaties gebracht. De schuldenlast van de meer beloftevolle landen van Zuid-Amerika, kan nog tot het jaar 2000 de ontwikkeling remmen.

In tegenstelling met de succesvolle landen van Zuid-Oost Azië, welke resoluut de export van afgewerkte produkten ontwikkelden, zochten de Zuid-Amerikaanse landen de groei in een politiek van import-vervanging, de Afrikaanse daarentegen in de export van grondstoffen en landbouwprodukten naar de rijke landen.

Toch zijn er nu hoopvolle tekenen, ook in Afrika. Overal ontstaat veel meer begrip voor de kleinschalige, ondernemingsgewijze produktie en handel. De eigen

landbouwonwikkeling krijgt nieuwe kansen, na de mislukkingen van grootschalige agrarische experimenten, en het particulier initiatief komt méér aan bod. In Mexico en Zambia worden inefficiënte, en meestal korrupte staatsbedrijven van de hand gedaan en geprivatiseerd, en nog andere delen van deze continenten zullen deze voorbeelden volgen, hierin gesteund door de Wereldbank.

Al met al mag worden verwacht dat de evolutie in de probleemlanden van Afrika en Zuid-Amerika ook voor West-Vlaanderen nieuwe investeringskansen zal openen.

USSR en Oost-Europa: revolutie van de revolutie

Dit overzicht kan best besloten worden met de grootste onbekenden van vandaag, nl. de *Sovjet-Unie* en de *Oost-Europese landen*. Wat in Hongarije, Polen en de USSR gebeurt is wel de meest onverwachte evolutie die men zich had kunnen voorstellen amper vijf jaar geleden. Wij beleven de grootste failliet aller tijden: het debacle van het Leninisme-Marxisme.

Wie herinnert zich nog Kroestsjov, die in 1980 de VSA voorbij zou streven? Bij het begin van de zeventigerjaren steeg het BNP van de USSR nog met 5 à 6% per jaar; bij het begin van de tachtigerjaren was dit cijfer gedaald tot 1 à 3%; en nu is het hoogstwaarschijnlijk negatief⁵. Door 'glasnost' en 'perestroika' wil Gorbatsjov de structurele stagnatie in zijn land doorbreken en van zwaarden ploegscharen maken. Maar de arbeidsproductiviteit is erbarmelijk laag, de staatsbegroting vertoont een gapend gat en de inflatie gaat onrustwekkende proporties aannemen.

In Hongarije en Polen worden de eerste stappen gezet in de richting van een parlementaire democratie, met privatisering van overheidsbedrijven, nieuwe banken, herstel van private eigendom, sociale voorzieningen voor werklozen, marktmechanismen ter vervanging van de planekonomie.

Partikuliere ondernemingen, in handen van een nieuwe ondernemersklasse, zullen met de hulp van deskundigen uit het Westen de totaal belabberde situatie van deze in wezen Europese landen moeten herstellen. De Balkan-republieken, die tegen hun wil bij de Sovjet-Unie werden ingelijfd, gaan met rasse schreden dezelfde weg op. Oost-Europa beweegt steeds meer in Europese richting, en wij moeten niet uitsluiten dat sommige dezer landen streven naar lidmaatschap van de OESO, naar aansluiting bij de Euromarkt, nadat zij lid zijn geworden van het IMF, de GATT, enz.

Wat zijn hiervan de gevolgen voor West-Vlaanderen? Indien de ontwikkeling van de USSR, Hongarije, Polen en andere Oostbloklanden in de richting van de markt-economie verder gaat, openen zich ruime perspectieven voor onze welbekende produkten en investeringsgoederen, van voedingsmiddelen en textiel tot kassen voor de tuinbouw, opslagplaatsen en transportmateriaal. In 'The Economist' werd onlangs een verlanglijstje van Polen gepubliceerd⁶. Het is opvallend hoe

(5) J.K. Galbraith & St. Menshikov, *Capitalism, communism and coexistence*, Boston 1988, p. 19.

(6) 'Ways to help Poland', *The Economist*, September 23, 1989, p. 13.

veel West-Vlaanderen, zeker de Westhoek, aan deze landen te bieden heeft.

Wij moeten echter ook hier een waarschuwing laten horen. In de mate dat de USSR en landen zoals Polen erin slagen hun landbouw op dreef te krijgen, en wie weet opnieuw een graanschuur van Europa te worden, zal de weerslag op onze eigen agrarische sektor niet uitblijven. Zeker de Westhoek, die minder dan de andere streken van West-Vlaanderen kon overschakelen naar groententeelten, kan hiervan de negatieve invloeden ondergaan.

Grote tendensen in de wereldeconomie: protektionisme

Hier kan worden overgestapt naar een beschrijving van enkele manifeste tendensen in de wereldeconomie, nadat in grote trekken per continent de belangrijkste spelers werden gekarakteriseerd.

De eerste tendens, reeds vermeld, is een dreigende toename van het *protectionisme* in de wereld, samengaand met een nieuwe blokvorming.

In de internationale handel van landbouwproducten is deze tendens duidelijk: Europa verwijt de VSA en Japan de subsidiëring in de agrarische sektor, en de VSA nemen hiervoor Europa op de korrel. Wij beleefden al een hormonenoorlog. Vandaag worden weer nieuwe schermutselingen opgevoerd rond de Japanse penetratie van de westerse markten met auto's en videorecorders.

Terzelfdertijd, naarmate de leidende positie van de VSA vervangen wordt door een multipolaire konstellatie van leidende naties, zien we naast de EG-markt ook de Noord-Amerikaanse eenheidsmarkt tot stand komen, terwijl Japan en Australië werven voor een Aziatische OESO, waarin naast de VSA ook de NIC's een plaats zouden innemen.

Onder druk van de steeds dreigender protektionistische maatregelen zal de EG in de komende jaren drastisch haar landbouwbeleid moeten herzien. En dit zal zeker voor de Westhoek, met zijn agrarische tradities, een heroriëntatie van de economische structuur noodzakelijk maken.

De Wereld ons Dorp

Een tweede tendens op wereldschaal is de *internationalisatie*, integratie, globalisatie of mondialisering van onze economie. West-Vlaanderen zal zich evenmin als andere streken kunnen onttrekken aan dit fenomeen. Voor West-Vlaanderen en zijn Westhoek biedt deze evolutie zelfs ongekende nieuwe opportuniteiten.

De globalisatie van de economie is het best te merken in de auto-industrie, die nu naar het voorbeeld van Ford of Toyota wel op wereldschaal coördineert, maar flexibeler dan voorheen op de nationale markten inspeelt. Gestandaardiseerde onderdelen worden thans kriskras uit alle hoeken van de wereld samengebracht in regionale assemblagefabrieken, die al gauw een serie van één enkel exemplaar zullen kunnen afleveren. Dit is het gevolg van geavanceerde robotisatie, telecommunicatie, just-in-time toelevering enz. Voor een kledingzaak als 'The United' in de VSA, met 3.200 winkels, betekent globalisatie: dagelijks alle bestellingen voor kle-

ren verzamelen en doorseinen naar Hong Kong, Singapore en Sri Lanka, vanwaar 48 uur later de bestelde waren per container worden afgeleverd in Ohio, waar zij vervolgens snel verdeeld worden over de vele verkooppunten.

Voor de Westhoek opent deze technologische en industriële revolutie nieuwe perspectieven: het is nu denkbaar in het verst afgelegen dorp, dank zij de computer, de robot en de telecommunicatie, met een minimum aan personeel, onderdelen te fabriceren die precies kunnen passen in een productieproces aan de andere kant van het land of van Europa.

Small is beautiful

En zo komen wij terecht bij een derde internationale tendens: *de herontdekking van de kleine onderneming*. In de VSA heeft men al tien jaar geleden vastgesteld dat praktisch alle nieuwe tewerkstelling ontstaat in kleine ondernemingen. Jawel, vele van die kleine ondernemingen zijn restaurants en minder betalende dienstenbedrijfjes. Maar ook in de high-tech sectoren komen steeds meer kleinschalige ondernemingen voor. Dat is een cultureel verschijnsel, gevolg van het sterk gestegen opleidingsniveau van de jongere generaties, die verkiezen hun eigen baas te zijn liever dan te werken in een grote gevestigde onderneming.

Maar het is ook het gevolg van de vele nieuwe technologieën, die de drempels voor starters in een zekere zin hebben verlaagd. In 'software' kan men bijvoorbeeld met relatief weinig middelen en praktisch om het even waar starten. Klein betekent nu meestal: zeer flexibel, met een groot absorptie-vermogen voor nieuwe technologie.

Voor de Westhoek, met zijn relatief schaarse bevolking, betekent deze tendens dat het mogelijk wordt aan nieuwe technologieën te participeren met kleinschalige initiatieven. De grote tewerkstellingsprojecten, de uitgebreide industrieterreinen lijken gedeeltelijk voorbijgestreefd.

Maar om de nieuwe technologische bedrijfjes, met hoge toegevoegde waarde, in de streek te houden of aan te trekken zal wel moeten gezorgd worden voor een prettig woonmilieu, een golfclub naast de aantrekkelijkheid van de kust, goede scholen voor de kinderen, en een vooruitstrevend milieubeleid.

Aantrekkingskracht van het zuiden

Een vierde tendens is de *verschuiving binnen gans Europa van de economische zwaartepunten naar het zuiden*, waarbij West-Vlaanderen en de Westhoek beter komen te liggen, terwijl bijvoorbeeld de Randstad in Nederland in een méér geïsoleerde positie zal verkeren. De Duitse Ruhr verliest aan betekenis ten voordele van Zuid-Duitsland; in Engeland wordt de kloof tussen Noord en Zuid steeds groter; in Frankrijk zijn Grenoble en zuidelijker gelegen steden de centra van stuwende economische bloei. West-Vlaanderen zit temidden van het relatiepatroon dat deze nieuwe clusters van 'booming'-activiteiten verbindt.

Voor de Westhoek, die historisch geprangd was tegen de kust en de Belgisch-Franse grens en daarenboven nog steeds de sporen draagt van de verwoesting door de

eerste wereldoorlog, zijn de konsekwenties hiervan van het allergrootste belang. De Westhoek heeft sinds de start van de regionale economie in ons land, en later in het kader van het Europees beleid terzake, altijd aanspraak kunnen maken op extra steunmaatregelen. Het was een traditioneel rekonversiegebied, een kandidaat voor speciale vestigingsvoordelen. Dat alles zal in de kontekst van de beschreven Europese economische omwentelingen binnen luttele jaren verdwenen zijn. Van perifeer gebied in België wordt de Westhoek nu een attractieve vestigingsplaats in het hart van Europa. En de Europese steunmaatregelen zullen verplaatst worden naar de perifere streken van ons kontinent, in Ierland, Frankrijk, Spanje, Portugal, Italië en Griekenland.

Tot slot: de Kanaaltunnel

De hierboven geschetste situatie wordt nu nog versterkt door de uitvoering van de Kanaaltunnel, waarvan de voltooiing oorspronkelijk voor 1993, en nu misschien iets later is voorzien; en verder door de aanleg van klokvaste hoge-snelheidstreinverbindingen tussen Brussel, Londen en Parijs via Rijsel.

De reisduur Brussel-Londen wordt straks 1 u 50'; deze van Brussel-Parijs 1 u 15'. Gezien de nauwe betrokkenheid van de Westhoek bij deze transportrevolutie mag men zeggen dat de Westhoek en Noord-Frankrijk een deel van het Zuiden van Engeland gaan worden. De Westhoek, gelegen tussen de groeipolen van Brugge/Zeebrugge, Kortrijk, Rijsel en Duinkerken, zal onmiddellijk aansluiten bij een van de meest dynamische streken van Europa, nl. Zuid-Oost-Engeland en de Londense konglomeratie. Dit is de grootste geo-politieke verandering die West-Vlaanderen heeft ondergaan sinds de verandering van het Zwin.

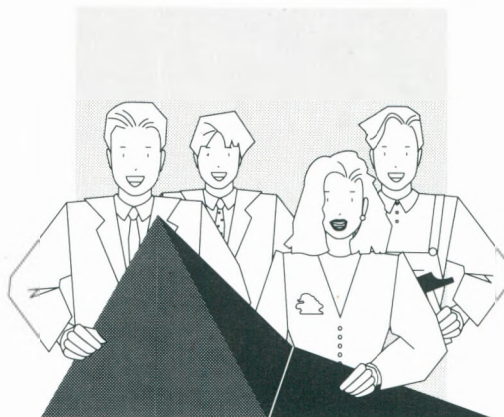
De haven van Duinkerken is reeds in volle expansie met een staalcomplex, de vestiging van Pechiney, van Continental Can, van Chromeurope, van Beaulieu. Te Rijsel zorgt de Nederlandse architect Rem Koolhaas voor de uitbouw van een nieuw futuristisch stadskwartier van 70 ha, rondom het voorziene station voor de TGV. Ook Zeebrugge laat zich niet onbetuigd. De West-vlaamse economie in haar geheel krijgt nieuwe impulsen in haar merkwaardige opgang van de laatste 25 jaren.

Besluit: kansen voor de Westhoek

Het is dus ook tijd voor de Westhoek, die al over een geïntegreerd actieplan beschikt en nog geniet van regionale en Europese steunmaatregelen, om nu de bakens te verzetten, de visies te verruimen, de objectieven klarer te stellen.

Het zijn de hierboven uiteengezette beschouwingen die ons ook hebben aangezet om mee te werken aan de oprichting van een regionale 'Participatiemaatschappij Westhoek' omdat er nu in dit gedeelte van West-Vlaanderen opportuniteiten opduiken waaraan tien jaar geleden niet te denken viel.

En na de grote voltige van West-Vlaanderen in de zestigerjaren, menen wij nu een tweede omwenteling te kunnen voorspellen, die nog groter kan zijn dan de eerste.

konvert •interim•

Uw streekeigen uitzendkantoor

Kantoren te:

Kortrijk

Robbeplein 5
tel. 056 / 20 29 44

Roeselare

Meensesteenweg 75
tel. 051 / 22 77 30

Brugge

Hoefijzerlaan 38
tel. 050 / 33 16 66

Deinze

Bullenstraat 4
tel. 091 / 86 83 33

Eeklo

Stationsstraat 107
tel. 091 / 77 08 44

Ieper

Rijsselsestraat 144
tel. 057 / 20 99 91

Tielt

Krommewalstraat 4
tel. 051 / 40 54 51

Oudenaarde

Bergstraat 9
tel. 055 / 31.93.01

Harelbeke

Gentstraat 51
tel. 056 / 71.96.35

Diksmuide

Adm. Ronarchstraat 4
tel. 051 / 50.22.67